

vitéz báró Riedel Loránd törzskapitány beszéde

Legénd, 2023. június 4.

1920. június 4-én pénteki napon, budapesti idő szerint 16:32- kor íratatták alá az első világháború győztes hatalmai Magyarországgal az új országhatárokat rögzítő békediktátumot.

A diktátumot amely egyik pillanatról a másikra leválasztotta Magyarországról Erdélyt, Kárpátalját, Felvidéket, Vajdaságot, és Órvidéket.

Nyugodtan állíthatjuk, hogy a diktátum gazdasági szempontból a magyar történelem legsúlyosabb tehertétele volt.

Az évszázadok alatt önellátásra berendezkedő ország feldarabolásával önmagukban életképtelen új államok jöttek létre.

A vasútvonalakat az új határok szétvágták, ezáltal a nyersanyagkészletek és a feldolgozó ipar közötti híd megszűnt mind a mezőgazdaságban mind az iparban.

A győztesek által Magyarországra rótt 179 millió aranykorona jóvátételi kötelezettség teljesítése lehetetlenség volt, mely kilátástalan helyzetet teremtett.

A háborús jóvátétel zálogaként lefoglalták az állam legfőbb bevételi forrásait, ugyanakkor az ország nem számíthatott nagyobb összegű hosszú lejáratú külföldi magánkölcsönre.

Minden erőfeszítés és Bethlen István miniszterelnök azon ígérete ellenére, hogy az ország szuverenitását nem adják fel, nem maradt más lehetőség, minthogy a problémák kezelésére Magyarország a Népszövetség Pénzügyi Bizottságához fordult.

A tárgyalások során hamar nyilvánvalóvá vált, hogy az ország csak akkor számíthat támogatásra, ha egy úgynevezett stabilizációs programot hajt végre.

Mit is takart valójában ez a stabilizációs program? Milyen súlyos vállalásokat is kellett tennie Magyarországnak, hogy a gazdaságot újraindító 20 éves lejáratú kölcsönt megkapja?

Az egyes forgalmi adók és illetékek megkétszereződtek, a vámtételek megötszöröződtek, és a kormánynak számos szociális juttatás megszüntetését kellett vállalnia.

És ha mindez nem lett volna elég, egy amerikai bankár, Jeremiah Smith főbiztos felügyelte alá vonták Magyarország teljes pénzügyi rendszerét.

Ha a Trianon következtében kialakult gazdasági helyzetet súlyosnak ítéljük, akkor a társadalmi hatásait egyenesen katasztrofálisnak nevezhetjük.

Az elcsatoláskor több mint 3,5 millió magyar került határainkon kívülre, változott meg az élete egyik napról másikra, és vált üldözött, másodrendű állampolgárrá.

Az újonnan megalakult soknemzetiségű országokban a problémák bűnbakja a kisebbség lett.

Azt gondolná az ember, hogy a gazdasági helyzet fokozatos javulásával párhuzamosan az ultranacionalista politikai nézetek hullámai is csitulni kezdtek.

Sajnálatos módon napjainkban is az ellenkező folyamatoknak lehetünk tanúi: az utódállamok mindent megtettek és megtesznek annak érdekében, hogy ne csak a magyarság, hanem a magyar történelem is feledésbe merüljön.

Látnunk kell a Trianon kavarta érzelmi, eszmei zűrzavart is.

Már nem Magyarország része

- Corvin Mátyás szülőhelye Kolozsvár,
- Kassa, Rákóczi fejedelem sírjával,
- Ady és Szent László Váradja,
- Enyed és kollégiuma,
- Nagyszalonta, ahol Arany János bölcsője ringott,
- Kosztolányi Szabadkája,
- Arad, a vértanúk városa,
- a jó palócok és tót atyafiak Szepessége,

- a mondák és legendák színhelyei: a tordai hasék, a Szent Anna-tó,
- a magyarok bejövetelének helyszíne a Vereckei-hágó,
- a Vaskapu Széchenyi emléktáblájával,
- a várak és csatateretek, hol annyi névtelen vitéz esett el: Vajdahunyad, Árva, Trencsén, Segesvár, Branyiszkó, Bem hídja Piskiné!....

Lebegjen minden nap lelki szemeink előtt a keresztfára szegezett Magyarország, de ne könnyel és sóhajjal feleljünk neki, ahogy Krisztusunknak sem így felelnénk, hanem cselekedettel.

És pedig jó cselekedettel. Ezzel többet tehetünk, mint kiáltozva-csapkodva, szomszédjainkra acsarkodva, haragra lobbantva őket. Keressük velük a békét, de juttassuk eszükbe: jogunk van emlékezni és emlékeztetni!

Beszédemet Babits Mihály ma is aktuális gondolataival zárom:

Erős igazsággal az erőszak ellen:

így élj, s nem kell félned, veled már az Isten. Kelnek a zsarnokok, tünnek a zsarnokok.

Te maradsz, te várhatsz, nagy a te zálogod. Zsibbad a szabadság, de titkon bizsereg,

és jön az igazság, közelebb, közelebb...